

Spelvorm dialoog

Gesprek met de voeten

Opbrengst: op een actieve manier een verdiepend gesprek voeren, verkennen van verschillende standpunten en meningen, gedachten en gevoelens

Wie: collega's (van hetzelfde team of van verschillende teams)

Nodig: voldoende ruimte

Hoe lang: ca. 30 minuten

Hoe werkt deze dialoogvorm?

Iedereen staat in een kring. Leg de werkwijze uit. Open het gesprek, benoem de vraag of het onderwerp. Degene die iets wil zeggen, stapt naar voren en plaatst zijn/haar opmerking, geeft zijn/haar mening.

Iedereen die zich hierin herkent gaat erachter staan. Iedereen die iets anders vindt, gaat ergens anders staan. Dit herhaalt zich gedurende het hele gesprek.

Zorg dat je meningen geeft. Vragen stellen ter verduidelijking mag. Maar maak van de vragen die eigenlijk een statement zijn, maar gewoon een statement.

Je mag jezelf tegenspreken. Het is geen 'lager huis'. Geen debat met winnaars en verliezers. Maar een verkenning naar alle verschillende invalshoeken, meningen, gedachten en gevoelens

Houd geen heel betoog met meerdere standpunten. Dan weten we niet waar we achter moeten gaan staan. Knip wat je wilt zeggen in verschillende statements die je telkens vanaf een andere fysieke plek benoemt.

Wil je liever niets zeggen? Zorg dan dat je flink in beweging blijft. En/of je verstopt in een groepje. Want als je ergens alleen staat kan het zijn dat de begeleider van het gesprek op voeten naast je komt staan en je vraagt om eens hardop te denken.

Wanneer stop je?

Wanneer de groep neigt naar het nemen van een beslissing. Dit zie je doordat er een grote groep mensen achter iemand staat. Benoem dit en vraag mensen die niet bij de grote groep staan: 'Wat heb je nodig om je bij hen aan te sluiten?'

Wanneer tegenstellingen zichtbaar worden en de groep in herhaling valt.

Wanneer mensen stilstaan en staand verder praten.

Wanneer de groep het met elkaar eens is en iedereen aan één kant staat.

Wanneer er een verandering in energie is: het gesprek gaat door, maar mensen bewegen niet meer. Dan kun je voorstellen om het gesprek staand in een cirkel of zittend voort te zetten.

Spelvorm dialoog

Over de streep

Opbrengst: op een speelse manier een verdiepend gesprek voeren

Wie: collega's (van hetzelfde team of van verschillende teams)

Nodig: voldoende ruimte

Hoe lang: naar wens, afhankelijk van het aantal stellingen

Vorbereiding: Bereid een aantal vragen of stellingen voor. Maak op de vloer een streep (met tape bijvoorbeeld).

Stap 1: Kennismaking

Denk bij een kennismaking bijvoorbeeld aan: 'wie heeft wel eens...'. vragen. Dit kan heel persoonlijk. Denk bij inhoudelijke gesprekken aan stellingen zoals: 'dienstverlening is verslechterd sinds...' Of 'de interne communicatie is verbeterd sinds...'.
Doe een stap naar voren als de uitspraak voor jou geldt.

Stap 2: Introductie opdracht

Geef aan waar de ene en andere kant van de streep voor staan. (Bijvoorbeeld eens of oneens, Ja of nee, wel of niet). Benoem het doel van de opdracht

Stap 3: Gesprek over de streep

Je noemt een stelling en vraagt mensen een keus te maken in de twee opties en aan die kant van de streep te gaan staan. Door het innemen van een plek in de ruimte, wordt direct duidelijk waar iedereen staat en is een groepsgesprek makkelijker en energiever.

Je vraagt een aantal mensen uit te leggen waarom ze voor een kant hebben gekozen. Laat het gesprek ontstaan, stuur af en toe bij waar nodig.

Vervolg met een volgende stelling.

over morgen

Intervisie

De Incidentmethode of de probleemoplossende methode

Opbrengst: samen leren over (herkenbare) vraagstukken die jullie in de praktijk tegenkomen

Wie: collega's (van hetzelfde team of van verschillende teams), deze methode leent zich goed voor startende intervisiegroepen

Nodig: pen en papier

Hoe lang: ca. 50 minuten

Stap 1: Introductie

De inbrenger beschrijft kort en feitelijk de situatie en zijn vraag. (5 min)

Stap 2: Probleemverkenning

De groepsleden nemen even – in stilte – tijd om hun vragen te noteren. (5 min)

Feiten verzamelen door open vragen te stellen (geen advies geven). (15 min)

Stap 3: Analyse

Groepsleden analyseren met elkaar de kern van het probleem. (10 min)

Stap 4: Adviesronde

Ieder groepslid formuleert een advies voor de inbrenger. (10 min)

Stap 5: Afronding

De inbrenger geeft aan welke adviezen hem aanspreken en waarom. De inbrenger benoemt welke acties hij gaat ondernemen. (5 min)

Intervisie

De Balintmethode

Opbrengst: samen leren over (herkenbare) vraagstukken die jullie in de praktijk tegenkomen

Wie: collega's (van hetzelfde team of van verschillende teams)

Nodig: pen en papier

Hoe lang: ca. 60 minuten

Stap 1: Wie heeft welk probleem

In een kort rondje geeft iedereen in enkele zinnen zijn onderwerp.

Stap 2: Keuze van probleem

Welk probleem spreekt het meest aan of is herkenbaar voor meerdere deelnemers.

Stap 3: Keuze van gespreksleider

Kies een begeleider om de fases van de methode te bewaken. De inbrenger is nooit de gespreksleider.

Stap 4: Feitelijke probleem

De inbrenger geeft een korte, feitelijke beschrijving van zijn probleem. De groepsleden schrijven voor zichzelf op wat zij denken en voelen bij het probleem (en delen dit niet).

Stap 5: Verkenning

Deelnemers bedenken open vragen om te verhelderen. De gespreksleider nodigt ieder groepslid om beurt uit hun vragen te stellen. De inbrenger antwoordt kort, zonder verdere discussie.

Stap 6: Oordeel en advies

De gespreksleider geeft deelnemers ruimte om een eigen oordeel en advies te schrijven. Iedere deelnemer geeft mondeling zijn advies aan de inbrenger zonder dat deze daarop reageert.

Stap 7: Besluitvorming

De inbrenger vertelt wat hij aan de adviezen heeft en wat hij er mee gaat doen.

Stap 8: Delen

Groepsleden vertellen over hun eigen moeilijkheden en ervaringen in vergelijkbare situaties.

Rollenspel

Opbrengst: ervaren hoe je op verschillende manieren kunt handelen in een situatie

Wie: teamleden

Nodig: voldoende ruimte, eventueel attributen

Hoe lang: 30-45 minuten

Medewerkers spelen een situatie uit de werkelijkheid na en leven zich in de persoon die ze spelen in. Een goed geleid rollenspel kan een krachtig middel zijn. Maar welke stappen moet je dan volgen?

Stap 1: Bepaal het onderwerp

Let op of de situatie speelbaar, begrijpelijk en invoelbaar is.

Stap 2: Ontwerp de spelsituatie

Bedenk welke rollen er zijn en verdeel de rollen onder de aanwezigen. Denk na of er attributen nodig zijn, of een speciale opstelling.

Stap 3: Bedenk opdrachten voor de toeschouwers

Denk aan observeren, opschrijven wat opvalt of welke emoties te zien zijn. Observeer of er een kantelpunt in de situatie is.

Stap 4: Rollenspel voorbereiden

Heldere introductie en instructie: wat is het probleem, wat wordt verwacht van iedereen, etc. Laat de teamleden het rollenspel voorbereiden.

Stap 5: Het rollenspel

Het spelen van het rollenspel en het observeren door de toeschouwers.

Stap 6: Nabespreken

Vraag eerst bij degenen die het rollenspel hebben gedaan hoe ze het ervaren hebben. Laat vervolgens de toeschouwers de observaties inbrengen en bespreek die. Eventueel kan nog een deel van het rollenspel opnieuw gespeeld worden met tips uit de nabespreking.

Brainstormen met voorwerpen

Opbrengst: creatieve oplossingen voor je vraagstuk

Wie: teamleden, eventueel aangevuld met frissenkers uit een ander team of van buiten

Nodig: voorwerpen (zie voorbeelden in kader), flap en stiften

Hoe lang: 30-40 minuten

Stap 1: Voorwerpen uitstallen

Neem een aantal voorwerpen mee en stal die uit op een tafel. Zie kader voor ideeën van voorwerpen.

Stap 2: Toelichten van vraagstuk

Breng het vraagstuk of probleem in en probeer met het team te achterhalen wat de kern van het vraagstuk of probleem is.

Stap 3: Vraagstuk samenvatten

Vat het vraagstuk of probleem samen en benoem een aansprekende vraag die begint met: Hoe kunnen we Voorbeeldvraag: Hoe kunnen we het gebruik van slimme technologische middelen leuk maken voor medewerker én cliënt?

Stap 4: Voorwerp kiezen

Vraag de deelnemers van de tafel een voorwerp te kiezen.

Stap 5: Oplossingen uitwisselen

Vraag de deelnemers te associëren met behulp van het voorwerp. Waar denk je aan bij dit voorwerp en op welk idee brengt het je voor een creatieve oplossing? Verzin zoveel mogelijk oplossingen met dit voorwerp. Noteer de ideeën op flap. Alle ideeën zijn welkom (alleen verzamelen, niet in discussie gaan). Herhaal dit naar wens met één of meer andere voorwerpen.

Stap 6: Ideeën bespreken en kiezen

Loop de ideeën van de flap langs en stel met de groep een prioriteit of maak een keuze. Maak afspraken over hoe dit idee gerealiseerd gaat worden.

Voorbeelden van voorwerpen:

Tandenborstel	Medicijnen
Koffer	Schoenen
Telefoon	Kauwgom
Boek	iPad
Hoofdkussen	Elastiekje
Lamp	Bord
Schaar	Armband
Rekenmachine	Toilettas
Bril	Weegschaal
Flesopener	Kalender
Strijkijzer	Schoonmaakmiddel
Sokken	Afstandsbediening
Hamer	